

Nye dagpengeregler

Folketinget har vedtaget en række ændringer af dagpengereglerne. Ændringerne er bedre end frygtet – men de atypisk ansatte er skudt til hjørne.

Kan vi få lidt arbejdsro?

Sindsygt irriterende: selfies, filmoptagelser, sms'er, og opdateringer. Telefonen bliver ikke sat på pause, bare fordi tæppet går.

Leder

Er den lattermilde politik-light bare et middel, der skal få mig til at holde af politikerne, så de kan få den 'ægte' holdning igennem? spørger Katja Holm.

#01 2016

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Vi sætter pris på priser

– men hvad betyder det egentlig at få en?

Politikere på slap line

– Folkevalgte er vor tids underholdere

SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund

og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
ck@skuespillerforbundet.dk

Redaktion: Charlotte Kiberg (redaktør),
Katja Holm (ansvarshavende).

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: ad-man.dk.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
1/2 side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
1/3 side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
1/3 side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.

Særlige annonceønsker:

Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Nastja Arcel, Daniel
Bevensee, Kristine M. Brendstrup, Adam Brix,
Christian Damsgaard, Frank Gundersen, Thomas
Præstegaard, Rebekka Lund, Ulla Ricklander,
Magnus Bruun, Anne Voigt Christiansen,
Søren Bang Jensen, Johanne Nørregård-Nielsen,
Benjamin Boe Rasmussen, Andreas Jebro (sup-
pleant), Peder Holm Johansen (suppleant)

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Vicesekretariatschef: Kim Hansen
Kommunikationschef: Charlotte Kiberg
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Jørgen Byrdal Kloch Larsen, Morten Lisby og
Berit Lassen (orlov)
Socialkonsulent: Nanna Møller
Sekretær: Hanne Arlund
Kursuskoordinator: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Regnskabschef og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Filmex-medarbejder: Thomas Heldrup Christensen
Projektmedarbejder: Kasper Grande
Reception: Bente Wittenborg

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 11. FEBRUAR 2016

Legat efter afdøde skuespiller Irma Larné

Skuespiller Irma Larné blev ind-
meldt i Dansk Skuespillerforbund i
1946 og startede sin karriere under
2. Verdenskrig ved Kasino Teatret i
Aarhus.

Hun spillede på et hav af scener,
medvirkede i både Arne Weel-tur-
néeen, turnéer hos Harald Stabehl,
Røde Kro Teater, og i en del revyer.
I 1980'erne trak hun sig tilbage fra
skuespillerlivet, og bosatte sig i
Silkeborg, hvor hun dannede en lille
teatertrup.

Umiddelbart inden sin død i novem-
ber 2009, indstiftede Irma Larné et
legat, som hvert år de næste 20 år
skal udbetales på hendes fødsels-
dag den 21. marts.

Legatet er indstiftet til skuespillere
over 50 år, der har behov for økono-
misk støtte.

Der uddeles 4 portioner á 25.000 kr.

Ansøgningerne behandles af et le-
gatudvalg bestående af formand og
næstformand for Dansk Skuespil-
lerforbund samt advokat Steen P.
Husbjerg.

Ansøgningen skal sendes til:
Dansk Skuespillerforbund,
Hanne Arlund, Tagensvej 85, 3.,
2200 København N.

Ansøgningen skal være forbundet i
hænde **senest fredag den
19. februar 2016, kl. 12.00**

Produktionsstøtte

Der gives primært støtte til projektudvikling, hvor ansøger ønsker mulighed for at
udvikle et givent projekt, der senere kan søges støtte til hos andre fonde.

Produktionsstøttemidlerne kan søges til:

- Projekter, der yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik og film.
- Produktioner på cd, dvd og andre audiovisuelle produktioner.

Der ydes i særlige tilfælde støtte til projektudvikling til andre projekter og formål af
almen kulturel karakter, herunder uddannelsesformål. Produktionsstøttemidlerne kan
kun søges, hvis der er afleveret regnskab for tidligere modtaget produktionsstøtte.

Hvis du får produktionsstøtte, skal du være opmærksom på, at dette kan have
indflydelse på din dagpenget.

Krav til ansøgningen

- Der skal anvendes ansøgningsskema. Skemaet kan downloades på hjemmesiden
eller rekvireres hos forbundet.
- Ansøgningsskemaet skal udfyldes elektronisk. Alle ansøgningsfeltene
skal besvares, og ansøgningsbeløb skal påføres.
- Projektbeskrivelsen må max. fylde 3 A-4sider, inkl. budget, kort cv og bilag.
Ansøgningen bliver ikke behandlet, hvis dette krav ikke bliver overholdt.
- Bilag kan ikke eftersendes. Videoer/dvd'er, cd'er m.v. må ikke vedlægges som bilag.
- Ansøgningsskema og projektbeskrivelse skal sendes eller afleveres i *seks samlede
sammenhængende eksemplarer.*

Ansøgningsfrist: Fredag den 4. marts 2016 kl. 12.00.

Ansøgninger, der afleveres senere, vil *ikke* blive behandlet.

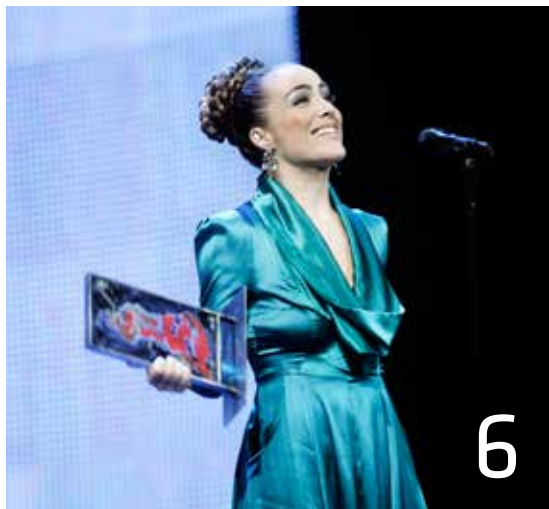
Ansøgningen bliver behandlet i Produktionsstøtteudvalget og efterfølgende
i bestyrelsen. Behandlingstiden er på ca. 10 uger.

Ansøgningen sendes/afleveres til:

Dansk Skuespillerforbund
Tagensvej 85, 2200 København N
Att. Hanne Arlund

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte sekretær Hanne Arlund

Foto: Jakob Boserup

6

#01 2016

Foto: Henrik Ohsten/TV2

10

VI SÆTTER PRIS PÅ PRISER

6

Robert, Reumert, Bodil. De er eftertragtede, og prisuddelingerne gives i stort set alle brancher som en anerkendelse for veludført arbejde. Men hvad betyder det egentlig at få en pris? Er det blot en anledning til, at en branche kan fejre sig selv, eller giver det også flere job og nye muligheder?

POLITIKERE PÅ SLAP LINE

10

Politikernes job er ikke længere begrænset til parlamentarisme på Borgen. På linje med skuespillere og komikere er de blevet vor tids underholdere og kan ses på slap line i talkshows, reality-tv og 'Vild Med Dans'. For man kan valse sig ind i vælgeres hjerter.

NYE DAGPENGEREGLER FRA 2017

14

Folketinget har vedtaget en række ændringer af dagpenge-reglerne, der træder i kraft fra 2017. Ændringerne er bedre end frygtet – men de atypisk ansatte er skudt til hjørne. "Hvis man bliver ved med at sige, at 'one size fits all', bliver vi ved med at have problemer," siger Katja Holm.

KAN VI FÅ LIDT RO OG MØRKE I TEATERSALEN?

18

Telefonen bliver langt fra altid slukket, når forestillingen begynder. Kunstnerne må dele opmærksomheden med selfies, filmoptagelser, opdateringer og sms'er, når publikum tilsyneladende ikke kan være i en oplevelse uden partout at skulle dele den med det samme.

Foto: Linda Kastrup

14

Foto: Liselotte Sabroe

18

FORSIDEFOTO: Esben Smed, her omgivet af Anele Situlweni, Alexis Rodney og Amelia Höy, modtog i 2014 en Reumert Talentpris for sin medvirken i 'Liberty' på Teater Nordkraft. Foto: Tom Ingvarsen.

Invitation til generalforsamling og forårsfest

Så er det igen blevet tid til Dansk Skuespillerforbunds generalforsamling, til bestyrelsesvalg og ikke mindst til vores store forårsfest.

**Det sker 29. maj på 'The Lab',
Vermundsgade 40B, 2100 København Ø.**

Vi begynder kl. 12.00, men dørene åbnes allerede for indskrivning kl. 11.30.

Foreløbig dagsorden

Velkomst og fællessang
Formandens beretning
Præsentation af opstillede bestyrelseskandidater
Forelæggelse af det reviderede regnskab
Eventuel godkendelse af div. overenskomster
Valg af bestyrelsesmedlemmer
Valg af kritiske revisorer og suppleanter
Fastsættelse af kontingent
Emner til debat
Afslutning og fællessang
Forårsfest

Forårsfest

Vi håber, at rigtig mange vil være med til at afslutte en spændende dag i faglighedens tegn med en festlig aften, når vi inviterer til forårsfest med musik, hygge og god mad direkte efter generalforsamlingen. Drikkevarer kan som altid købes til rimelige priser.

Stiller du op?

Hvis du har lyst til at stille op til bestyrelsen, kan du melde dig frem til 11. marts. Husk endelig, at din tilmelding skal være vedlagt en personlig præsentation på højst en halv A4-side.

Følgende bestyrelsesmedlemmer er på valg og genopstiller:

Daniel Bevensee, Adam Brix, Kristine Brendstrup, Christian Damsgaard, Frank Gundersen, Andreas Jebro og Peder Holm Johansen

Følgende bestyrelsesmedlemmer ønsker ikke genvalg:

Nastja Arcel og Thomas Præstegaard

Følgende bestyrelsesmedlemmer er ikke på valg:

Magnus Bruun, Anne Voigt Christiansen, Søren Bang Jensen, Rebekka Lund, Johanne Nørregård-Nielsen, Benjamin Boe Rasmussen og Ulla Ricklander

Valg af kritiske revisorer og revisorsuppleanter:

Forslag til genvalg af Paul Hüttel og Holger Perfort som kritiske revisorer.

Forslag til genvalg af Dorthe Hansen Carlsen og Rasmus Hammerich som revisorsuppleanter.

14 dage før generalforsamlingen modtager alle medlemmer den endelige dagsorden med posten, og resten af materialet vil efterfølgende ligge på skuespillerforbundet.dk. Hvis du gerne vil have materialet tilsendt, er du velkommen til at ringe til forbundet.

Som en særlig service til dig, der bor langt væk eller af andre grunde ikke kan deltage, er der i år mulighed for at se og høre generalforsamlingen på din tablet eller smartphone. Det eneste, du skal gøre, er at downloade app'en Subcell, så kan du følge med i det hele live.

Nyt udefra

Af Jacob Wendt Jensen

Briter drømmer om at blive skuespillere

I den engelske avis The Independent blev der for nylig offentliggjort en undersøgelse, hvor godt

og vel 1.000 mennesker var blevet spurgt til deres drømme-job. Det tredje mest valgte svar var at blive skuespiller. Kun en beskæftigelse som fodboldspiller eller privatdetektiv var mere populær, mens jobbet som skuespiller var mere populært end spion, popsanger, dyrlæge, danser, astronaut og mærkeligt nok gal videnskabsmand.

War of the Worlds på The Dominion

Fra 8. februar vil Jeff Waynes slidstærke musik til 'War of the Worlds' gå på teatret The Dominion i Londons Westend. Til

at begynde med satte Wayne i 1978 musik til en temaplade ud fra H. G. Wells historie. Musikken blev en stor succes, og han har de senere år turneret med den som en slags koncert i store arenaer, men nu er showet i færd med at blive tilpasset et teater. Om den øvelse har Wayne sagt til whatsonstage.com:

"Man behøver ikke frygte, at det hele bliver 'Hjælp, skat, marsboerne er skrumpet'. Det handler mere om, hvordan vi kan bruge den begrænsede plads i teatret, så publikum bliver involveret på mere personlig vis. H. G. Wells' historie er ligeså relevant i dag, som da jeg læste den første gang med sine centrale idéer om invasion og tro."

Jeff Wayne vil selv dirigere orkesteret på The Dominion, og man kan, som i arena-udgaven, forvente sig hologrammer af Liam Neeson og diverse 3D-effekter.

Nye stykker på Broadway

Premiererne ligger tæt på Broadway i både januar, februar, marts og april måned. Fra 25. februar kan man se Forrest

Whitaker i Eugene O'Neill's 'Hughie' på Booth Theatre. Det er ham, der i dansk fjernsyn reklamerer for Kærgården smør. Den stadig mere banjospillende skuespiller Steve Martin er med i 'Bright Star', der får premiere 24. marts på Court Theatre. 20. april får 'American Psycho', der i sin tid var en bog af Bret Easton Ellis, premiere med Benjamin Walker i hovedrollen. Blandt de stykker man skal skynde sig at se, fordi de snart

lukker, er følgende: David Mamets 'China Doll' (31. januar), Stephen Kings 'Misery' med Bruce Willis (14. februar) og Arthur Millers 'A View From the Bridge' (21. februar) Og så er det bebudet, at 'Les Miserables' lukker efter sommerferien (4. september).

Laurence Olivier var genial på teatret, men...

I den engelske avis The Telegraph har der været heftig debat om, hvorvidt Laurence Olivier var en god filmskuespiller. De fleste mener nej, selv om han går/gik for at være en helt fantastisk skuespiller på teatret. Skuespiller og

forfatter Simon Callow, der er en af Oliviers største beundrere, synes, at man efterhånden må tage bladet fra munden. Oliviers ry på film er langt bedre, end det burde være, mener han.

"Han var en forfærdelig filmskuespiller, fordi han spillede på samme måde på film som på teatret. Med en meget dikterende og konfronterende spillestil. Det skal man ikke på film, hvor man på en anden og mere diskret facon må inviteret kameraet til at synes om en," siger han til The Telegraph

William Gaskill, der har spillet med Olivier i sin tid, kommer heller ikke til legendens redning:

"Jeg har grinet mig gennem de fleste af hans film. Han overspiller altid, og han udtaler sine sætninger på en unaturlig facon. Det er som om, han med vilje lægger trykket på de helt forkerte ord for at virke original, men han ender bare med at lyde pudsigt."

Stor LGBT-undersøgelse

FIA, det europæiske skuespillerforbund, sætter en undersøgelse i gang om problematikker og ligebehandling af LGBT (lesbian, gay, bisexual, transgender). Undersøgelsen skal danne baggrund for arbejdet med at udarbejde et egentligt charter.

Den var oprindeligt sat i gang af amerikanske SAG-AFTRA, men nu har FIA besluttet, at den vigtige undersøgelse også skal sættes i gang i resten af verden. For de nordiske lande, er det Norge, der udsender undersøgelsen. Dansk Skuespillerforbunds formand, Katja Holm, er medlem af LGBT-gruppen, hvor hun arbejder sammen med kolleger fra USA, England, Australien, Tyskland og Chile. Landene mødes her til foråret i København.

Vi
sætter pris
på **priser**

Af Kat. Sekjær

Teateranmelder ved Dagbladet Information, og medlem af Reumert-juryen, Anne Middelboe Christensen er passioneret omkring scenekunsten. For hende er det, at kunne uddele priser, en vigtig måde dels at anerkende store præstationer på, men også en mulighed for at udbrede kunstarten til almindelige mennesker, der måske ikke er klar over, hvad den kræver.

På spørgsmålet om hvad man ser på, når man sidder i Reumert-juryen, og hvad der udmærker en skuespiller i de forskellige kategorier, svarer Anne Middelboe, at man som jurymedlem går i teateret, så tit man overhovedet kan:

”Og der samler man på de store oplevelser. Så er der bare nogle kunstnere, som gør et større indtryk på én end andre. Skuespillere, der forbløffer en, som får en til at le, som gør en tungsindig eller som får en til at sanse og føle meget stærkt. Altså kunstnere, som sætter et aftryk i en, og som man derfor ikke kan glemme. Dem får man lyst til at nominere i den kategori, de nu passer i – som årets sanger, skuespiller, danser eller hvad de nu er.”

Anne Middelboe Christensen forklarer, at man ikke kan sætte grænser for, hvor mange, man synes, der kunne være værdige til at blive nomineret til en pris. Ofte er problemet tværtimod, at feltet af dygtige scenekunstnere langt overstiger antallet, som man kan nominere:

”Der kan sagtens være syv gode spillere, som alle burde være nominerede, men vi skal kun nominere tre. Og ende med at vælge én. Det er svært.”

En anerkendelse af scenekunsten

For en, der til daglig er anmelder, er det skønt at kunne være med til at uddele priser, fortæller Anne Middelboe Christensen. På den måde er hun sammen med den øvrige jury nemlig med til at skabe et overblik over, hvem der er de bedste og mest interessante kunstnere – og hvem der har gjort sig mest bemærket i det år, der er gået. Det kan man netop gøre, fordi det er en national pris.

Betydningen af prisuddelingen har ifølge Anne Middelboe Christensen flere aspekter:

”Når jeg er med til at uddele priser til den enkelte, håber jeg selvfølgelig, at han eller hun bliver glad og stolt – især når man samtidig ved, at der er hundreder af gode præstationer hvert år. Jeg håber, at det også bliver opfattet sådan af skuespillerne. Men for mig er det lige så meget en anerkendelse af scenekunsten som helhed. Teateret er en flygtig kunstart. Filmskuespillere kan altid blive set igen – og rigtig mange folk kan så nikke, når netop de får en Bodil-pris. Men skuespillere på teateret har ikke den mulighed. De har ikke nær så stort et publikum. Derfor føler jeg, at det er endnu vigtigere med Reumert-prisen, at vi anerkender netop denne her kunstart.

Prisuddelingene gives i stort set alle brancher som en anerkendelse for veludført arbejde. Men hvad betyder det egentlig at få en pris? Er det blot en anledning til, at en branche kan fejre sig selv, eller har det en større betydning for karrieren?

Kunst og konkurrence hører ikke sammen

Om det at modtage en pris kan have direkte betydning for en skuespillers karriere, stiller hun sig lidt mere spørgende overfor:

”Som jurymedlem er det selvfølgelig meget tilfredsstillende, når man har tildelt en talentpris, og man så ser samme kunstner folde sig ud sidenhen og bliver bekræftet i sin vurdering. Personligt bliver jeg nu lige så glad for at kunne nominere ældre skuespillere for en rolle. Jeg synes skuespillerfaget er så fantastisk, fordi spillerne skal kunne dække hele livsspektret – og at se ældre spillere, der stadig kan folde sig ud med hele deres erfaring, er en stor glæde.”

At se kunstneriske prisuddelinger som en slags konkurrence, hvor man vurderer, hvem der er bedst, finder Anne Middelboe temmelig malplaceret. Kunst og konkurrence hører ikke sammen:

”Jeg tænker ikke i konkurrence, når jeg går i teateret. Men efter at jeg er kommet i Reumert-juryen, er jeg sikker på, at jeg gennem priserne kan være med til at sætte fokus på dansk scenekunst – på en anden måde end jeg kan gennem mine anmeldelser. Og dér kan jeg jo se – som helt almindelig teatergænger – hvor ofte der står i en annonce, at 'den og den modtog en Reumert for ...'. Så teatrene ved jo i hvert fald godt, hvordan og hvad de skal bruge den anerkendelse til,” siger hun.

Reumert formidler scenekunst – også uden for scenen

Hun understreger, at en af de fineste elementer ved Reumert-prisen er, at den prøver at formidle, at teater er vigtigt – også uden for branchen. Prisoverrækkelsen bliver blandt andet transmitteret direkte på DRK, og i løbet op til prisoverrækkelsen forsøger man også at formidle årets nomineringer udadtil:

”Vi vil gerne give almindelige mennesker en fornemmelse af, hvor meget der skal til for at skabe teater. Med prisen vil vi gerne vise, at teater både er en fælles oplevelse og en fælles opgave. Vi vil gerne sætte fokus også på scenografen, koreografen, instruktøren og ikke mindst på dramatikerne. Det vil sige de mennesker, der skaber teateret, men som ikke er synlige på scenen,” slutter Anne Middelboe.

Bodil og de granvoksne mænd

Jacob Wendt Jensen, Formand for Danske Filmkritikere, der uddeler Bodil-prisen, arbejder til daglig som anmelder på Berlingske. Han mener, at priser generelt har en betydning for skuespillere:

”Måske ikke i forbindelse med deres daglige arbejde, men når man arbejder med noget, der er så personligt, er det dejligt at få en anerkendelse. Det er min klare fornemmelse, at skuespillerne er glade for Bodil-prisen, og at de bakker op om den – både som pris og som fænomen. Folk møder op, når de er indstillet til prisen. Og når de får at vide, at de er nomine-

rede, er der mange, der betragter det som en ære. Altså, jeg vil sige, at jeg da har set granvoksne mænd fælde en tåre, når de modtog en Bodil,” siger han.

Jacob Wendt Jensen forklarer, at Bodil-prisen ikke er en branchepris – altså en pris, hvor skuespillere og filmfolk uddeler priser til sig selv, men derimod en kritikerpris, der gives af danske anmeldere – og det har en særlig betydning:

”Det betyder noget, at der står nogle uden for branchen og ser på de her film med kritiske øjne. Der foregår en sammenligning, hvor man kan regne med, at alle film er blevet set af alle de mennesker, der nominerer. Sådan er det ikke med andre større filmpriser – tager man Oscar-prisen, kan man for eksempel ikke være sikker på, at alle i det amerikanske filmakademi har set samtlige film, der er med i feltet. Hos os er vi 47 mennesker, der arbejder med filmstoffet hver dag i medierne.”

Alle medlemmer af Danske Filmkritikere indkaldes til stor-møde om nomineringerne, og der kommer flertallet, forklarer Jacob Wendt Jensen. Efterfølgende kan alle medlemmer stemme på, hvem priserne skal gives til.

En ære at være nomineret

Når Bodil-prisen har værdi som filmpris, skyldes det ikke mindst, at man gennem tiden har formået at uddele vinderprisen til de rigtige, mener Wendt Jensen. Hvis man ser på det historisk, bliver man med en Bodil-pris skrevet ind i det, han kalder ’kongerækken af danske film’ – en række, der går helt tilbage til 1948, hvor den første Bodil-pris blev givet. Derudover understreger han, at man hos Danske Filmkritikere kun nominerer, hvis der er værdige emner til en pris:

”Det er noget, der øger værdien af en Bodil. Vi kan maksimalt nominere fem. Og når vi ser tilbage på nomineringerne, er det ikke altid, vi har fyldt feltet ud. Vi har haft år, hvor vi kun har haft 3-4 nominerede, fordi det skal være en ære i sig selv at være nomineret. Går du tilbage til 1980’erne, er der perioder, hvor priser i de forskellige kategorier slet ikke er blevet uddelt. Dengang var filmene selvfølgelig også ringere.”

Jacob Wendt Jensen tror især, at Bodil-prisen har en personlig og emotionel værdi for de respektive skuespillere, der modtager den, mens det er hans vurdering, at den ikke har så konkret betydning for at få nye roller. Det er altså ikke, fordi man har fået en Bodil-pris, at man bliver hyret til sit næste filmjob. På den anden side, kan en Bodil-pris give en skuespiller mere mod på at fokusere på filmen, frem for andre genrer indenfor skuespillerfaget:

”Det er svært at vurdere. For en ung skuespiller kan det måske have en betydning. At så vil de satse på filmen. Sidste år var Uffe Rørbæk nomineret til bedste mandlige hovedrolle. Han er tidligere kendt fra De Nattergale og har derfor en fortid som komiker. Der tror jeg, at det, at han blev nomineret, giver et fingerpeg, som kan få betydning for ham fremover. Altså at han som tidligere komiker kan udfylde en alvorlig rolle.”

Udover at Bodil-prisen er et fænomen, som både skuespillere og filmfolk finder ærefuld og gerne vil fejre, har den selvfølgelig også en markedsføringsværdi, siger Jacob Wendt Jensen:

”Vi har på et tidspunkt fået lavet en grafisk illustration af Bodil-prisen, så filmselskaberne kan bruge det, når de skal sælge filmen senere. Så det betyder da også et eller andet i markedsføringssammenhænge. Der bliver lagt mærke til en Bodil.”

Foto: Mogens Flindt

Flere og bedre jobtilbud

Skuespiller Jesper Christensen har både vundet danske og internationale priser – og været nomineret til endnu flere. Han har blandt andet modtaget en Bodil for ’Drabet’ i 2006 og en Robert i 2001 for ’Bænken’.

Hvad betyder det for dig at have modtaget priser for dit professionelle virke?

”Det hjælper én til flere og bedre jobtilbud. Men jeg ville da ærlig talt altid hellere have ros af en kollega, som jeg respekterede.”

Er der en pris, du er særlig glad for – eller som har været særlig skelsættende for dig?

”Nomineringen for ’Bænken’ som European Actor of the Year, som fik mig i lag med udenlandske job, så jeg kunne holde op med at spille teater, der ikke trak så meget i mig længere.”

Bliver det bemærket af arbejdsgivere, producenter og kolleger på længere sigt – blandt andet internationalt?

”Ja, det har ret stor betydning. Det er – sammen med gode anmeldelser i vigtige aviser – den måde, du overhovedet kommer med i bunken af skuespillere, der bliver overvejet eller castet. Det betyder, at nogen et eller andet sted sætter sig ned og ser noget af dit arbejde.”

Et vigtigt skulderklap

Skuespiller Esben Smed modtog en Reumert Talentpris i 2014 for sin medvirken i 'Liberty' på Teater Nordkraft.

Hvad betyder det for dig at have fået en talentpris?

"Personligt betyder det helt vildt meget, at man er blevet bemærket, at man får en cadeau for det stykke arbejde, man har lavet. Det giver selvtillid. Og det tager jeg med mig i mit arbejde. Især lige efter, jeg havde fået den. Som nyuddannet er man vel altid nervøs for, om det nu kan bære – at karrieren kan blive til noget. Så på den måde har prisen været et rigtig vigtigt skulderklap for mig."

Hvad betyder det for ens karriere – fører det flere opgaver med sig at man får en pris?

"Det er svært at regne ud, hvordan det fungerer. Det meste af det, jeg laver nu, var sat i søen, inden jeg fik talentprisen. Lige nu laver jeg en tv-serie, og der tror jeg ikke nødvendigvis, at de på forhånd vidste, at jeg har fået en teaterpris. Det kan selvfølgelig give noget omtale. Umiddelbart tror jeg ikke, at det arbejdsmæssigt har den store betydning. Jeg har talt med andre prismodtagere om det, som fortæller, at de, efter at have fået prisen, gik og ventede på at telefonen ringede. Det gjorde den ikke."

Bliver det bemærket på længere sigt af arbejdsgivere, producenter og kolleger?

"Det gør det. Jeg har fået lykønskninger af kolleger. Men det er stadig sådan med talentprisen, at man kun er en ud den gruppe, der får en talentpris. Der synes jeg, det var rigtig godt ved uddelingen i år, at der var mere fokus på de forskellige talenter til showet. De blev præsenteret én efter én i stedet for i en samlet gruppe, og det fungerede bedre, synes jeg."

Foto: Tom Ingvarsen

Foto: Jakob Boserup

En blåstempling af branchen

Musicalsangerinde Maria Lucia har modtaget en Reumert som Årets Sangerinde i 2011 og Teaterpokalen i 2015.

Hvad betyder det for ens karriere at modtage en pris?

"Alene en nominering skaber en opmærksomhed på din person, som betyder utrolig meget for en som kunstner rent privat. Du ved, der er blevet lagt ekstra mærke til det stykke arbejde, du har udøvet. At vinde prisen skaber også yderligere respekt og anerkendelse fra dine kollegaer, og fra alle som er interesseret i kulturen og følger med. Det er en blåstempling af dig som kunstner og en form for kvalitetsmarkør på det arbejde, du udfører, og kan derfor føre flere arbejdsopgaver med sig."

Har priserne givet dig anderledes opgaver og nye muligheder?

"I bund og grund håber jeg, og tror jeg på, at man bliver ansat til et stykke arbejde, fordi arbejdsgiveren mener, at man er den bedste til jobbet. Der kan klart ligge et forarbejde i at være kommet dertil, hvor de tænker på dig først – en opmærksomhed på din person. Det har priserne da sikkert noget med at gøre. Men man er aldrig bedre end det, man lige har gjort. Desværre har jeg ikke oplevet en speciel form for opmærksomhed med anderledes opgaver. Jeg drømmer om mange forskellige ting i min karriere, og tror på, at jeg nok skal nå dem, men de kommer altså kun, hvis man arbejder for det. Ikke ved at læne sig tilbage og vente på, at man bliver ringet op."

Hvad betyder det for dig personligt?

"Det er et kæmpe skulderklap fra branchen, og det er en anerkendelse af én som kunstner. Jeg bliver personligt meget, meget glad – ligesom dejlige mails fra glade publikummer kan bekræfte en i, at man gør det godt. Det er på en eller anden måde med til at holde vind i sejlene, når man synes, at tingene bliver lidt for hårde og modvinden lidt for strid. Alle, som arbejder i teaterbranchen, ved, hvor hårdt og opslidende det kan være, og hvor meget familierelateret man ofte må tilsidesætte for at glæde teatergængerne."

Har prisuddelinger betydning for branchens selvforståelse?

"Jeg kan kun tage udgangspunkt i mig selv. Men jeg mener helt klart, at når jeg som sangerinde i hovedsageligt musicalgenren modtager anerkendte teaterpriser, så er jeg med til at sætte selve musicalgenren på kortet og give den en form for blåstempling. Her tænker jeg på, at jeg som den første musicalsangerinde modtog en Reumert som Årets Sangerinde i 2011 og netop har modtaget Teaterpokalen i 2015. Det er et kæmpe skridt indenfor kulturnobberiet i Danmark, og jeg er glad for, at kritikkerne nu virker til at acceptere genren på dens præmisser og efterhånden anerkender den som kunstform."

Politikere på slap line

Hvis flere og flere vælger at læne sig tilbage i sofaen og lade politikerne valse sig vej ind i deres hjerter, har vi et demokratisk problem, advarer Mark Ørsten.
Foto: Henrik Ohsten/TV2.

Politikernes arbejde er ikke længere begrænset til parlamentarisme på Borgen. På linje med skuespillere og komikere er de folkevalgte blevet vor tids underholdere og kan ses på slap line i talkshows, reality-tv og 'Vild Med Dans'. Det er ikke blot sjov og ballade. Målet er altid at få flere stemmer.

Af Søren Vejby

Astrid Krag's kjoler bliver i efteråret 2014 syet ind igen og igen. Hun har tabt sig fem kilo. Men det er ikke nok. Hun vil ned på sin før-mor-vægt. Til tonerne af et cover af Louis Armstrongs 'It's a Wonderful World' danser hun og danserpartneren Thomas Evers Poulsen sig videre til semifinalen i 'Vild Med Dans'.

"Jeg har svært ved at fatte det," siger Astrid Krag.

I januar samme år var SF trådt ud af regeringen, og Astrid Krag var ikke længere Sundhedsminister. Hun skiftede til Socialdemokraterne, og et halvt år senere dansede hun sig lettere og lettere og samtidig længere og længere ind i danskernes hjerter.

"Det er bare fordi, at du har gjort det så godt og lægger så meget i det hver uge," siger Thomas Evers Poulsen og vender blikket fra Astrid Krag og ud mod seerne. "Og det er der mange mennesker, der skal huske på derhjemme: Man kan altså godt rigtig meget af det, man ikke tror, man kan."

Der var engang, hvor fjernsynsunderholdningen i vores lille kongerige bestod i, at Grethe Sønck og Claus Ryskjær rodede rundt på gulvet i 'Gæt og Grimasser'. Og i at Søren Hauch-Fausbøll og Søren Østergaard improviserede scener frem, som publikum foreslog, i 'Så Hatten Passer'.

Sådan er det ikke længere.

Når der produceres underholdningsprogrammer til primetime, flankeres skuespillere og andre performere af Danmarks nye kendisser: politikerne.

Politikere er også en slags mennesker

For vejen til de uafklarede vælgeres hjerte findes ved at fremstå som andet og mere end blot en politiker.

"Det kan være svært at kende forskel på rød og blå blok. Og det er bestemt ikke sjovt at være politiker i krisetider, hvor

Karen Ellemann er også god til at lave mad. Her i 'Masterchef'. Foto: TV3.

man gang på gang skal kommentere på problemstillinger, der er svære at løse," siger professor Mark Ørsten, der er leder af journalistuddannelsen på RUC.

Der er i Danmark som regel et tæt opløb mellem rød og blå blok. Hver femte vælger er tvivler og tager først den endelige beslutning om, hvor krydset skal sættes, inde i stemmeboksen.

"De fleste danskere er tro mod deres politiske overbevisning og stemmer på samme blok eller sågar samme parti ligegyldig, hvem der står i spidsen for det, men tvivlerne, det er dem, der i sidste ende afgør valget i Danmark," siger Mark Ørsten.

Tilliden til politikere slår bundrekord

Men ifølge Mark Ørsten kræver det sit at kunne fremstå troværdig og ikke virke desperat i medierne. Nogle politikere klarer det bedre end andre. De fleste af os husker, da Lars Løkke i 2014 kæmpede for at beholde formandsposten i Venstre, blandt andet på grund af en bilagssag i millionklassen. I stedet for at give en undskyldning, holdt han et tre timer langt pressemøde, og befolkningen mistede tiltroen til ham. Det kunne ses i meningsmålingerne og ved Folketingsvalget i 2015, der var Venstres dårligste siden 1990.

Ifølge Troværdighedsanalysen for 2015, hvor omtrent 1000 danskere i alderen 18-65 er blevet sat til at bedømme troværdigheden for 20 forskellige erhverv, får politikerne den dårligste karakter – og den dårligste karakter nogensinde.

Flytter fokus fra problemerne

Hvis man som politiker mister popularitet, hvordan genvinder man den så? Man flytter fokus. Man laver såkaldte bløde interviews, til eksempelvis dameblade. Interviews, der handler om,

Vinderne og taberne

Moderne politikere skal fremstå som hele mennesker. Men nogle gange fungerer det bedre end andre. Her er 'Top 3' over danske politikeres wins and fails, når de optræder i medierne som sig selv.

WINS TOP 3

1. Uffe Elleman-Jensens bemærkning

"If you can't join them – beat them" da Danmark i juni 1992 stemte nej til Maastricht-traktaten, og det danske fodboldlandshold senere på måneden vandt EM. Det var før reality-tv og 'Vild Med Dans', og lidt udenfor kategori, da bemærkningen fra Uffe Elleman-Jensen faldt som politiker, men den står til gengæld til dato som den absolut mest cool one-liner en dansk politiker har ytret internationalt

2. Astrid Kragh i 'Vild Med Dans'

Hun fik frataget sin ministerpost, da SF trådte ud af regeringen i januar 2014. Astrid Kragh meldte sig ind i Socialdemokratiet og fremstod som en anden Fugl Fønix senere på året i 'Vild Med Dans'. Hun nåede semifinalen og viste seerne, at når hun satte sig noget for, så lykkedes hun med det.

3. Morten Messerschmidt gentagne gange i 'Quizzen' med Signe Molde på DR2

Man kan sige meget om Morten Messerschmidt, men han er efterhånden en dreven herre på tv. Hans popularitet som ikke blot politiker men celebrity (han har blandt andet også været med i 'Big Brother' i 2003) kunne ses, da han blev valgt til Europaparlamentet i 2014 med 465.758 personlige stemmer, det højeste antal, der nogensinde er givet i Danmark.

FAILS TOP 3

1. Johanne Schmidt-Nielsen og Morten Østergaard i traileren til TV2's 'De Største Øjeblikke'

Ifølge både politisk kommentator Henrik Qvortrup og professor Mark Ørsten er grænsen for, hvad man kan og ikke kan tillade sig usynlig. Men når den bliver overskredet, er der til gengæld ingen tvivl. Traileren til TV2's årskavalkade 'De Største Øjeblikke' var dårlig smag. Man bagatelliserede verdens problemer, og de to politikere fremstod som kender, der jagtede berømmelse for enhver pris

2. Fynske politikere danser 'Gangnam Style'

I 2013 valgte fire sydfynske borgmestre at fremføre deres egen udgave af Gangnam Style for at forstærke det sydfynske brand. Kikset, er det ord, der ifølge Troels Mylenberg, chefredaktør på Fyns Amtsavis, beskriver tiltaget Sydfyn Style bedst

3. Kristian Jensen i 'Vild med Dans'

Kristian Jensen fandt aldrig sine egne ben at stå på i 'Vild Med Dans' i 2010. Ifølge BT hidsede han sig voldsomt op, efter at han var blevet stemt ud og fik stillet spørgsmålet om, hvorvidt det var hans kernevælgere, der havde svigtet ham. "Det gider jeg simpelthen ikke. Den slags spørgsmål der!", er Kristian Jensen citeret for at svare.

hvordan man er forælder, hvornår man slapper bedst af, hvordan man mødte sin ægtefælle, eller hvilke bøger man læser. Måske tilgiver befolkningen de fejl, man begår som politiker, når de ser, man er et rigtigt menneske – for fejl er jo noget, alle begår.

Eller endnu bedre: Man træder i danseskoene, er med i 'Big Brother', eller sidder tilsyneladende afslappet og med et glimt i øjet i 'Natholdet'.

Alt handler om at få stemmer

"Husk nu at følge med i den nye sæson af 'Masterchef'!" siger venstrepolitikerne Karen Ellemann i traileren til fjerde sæson af TV3's succesfulde madprogram i 2014, hvor kendte danskere dystet om at være bedst i køkkenet.

De øvrige programdeltagere er blandt andre skuespiller og danser Silas Holst, skuespiller Karl Bille og politisk ordfører for Liberal Alliance, Simon Emil Ammitzbøl.

Hvor det for mange skuespillere er en naturlig del af deres jobprofil at deltage i underholdningsprogrammer, medvirker politikere med en anden kynisme. Karen Ellemann blev i juni 2015, udnævnt som social- og indenrigsminister. Og Liberal Alliance fik ved Folketingsvalget samme år 13 mandater. Fire mere end i 2011.

Politisk kommentator Henrik Qvortrup har, med en fortid som spindoktor for Anders Fogh Rasmussen og chefredaktør for 'Se og Hør', både indsigt i politikernes bevæggrunde og et særdeles afslappet forhold til, hvor meget vi skal vide om de kendtes privatliv. Han understreger, at man aldrig skal lade sig narre til at tro, at der blot er tale om lidt hygge efter en hård arbejdsdag, når politikere optræder på slap line på tv.

Hvad enten det er 'Vild Med Dans', 'Masterchef' eller blot et optræden i et talkshow, er dagsordenen altid den samme. Som når nuværende statsminister Lars Løkke Rasmussen har været gæst hos Anders Breinholt.

"Lars Løkke elsker at være i 'Natholdet'. Han kan fremstå privat, sjov og ironisk, men man skal ikke tage fejl, han er alt andet end afslappet," siger Henrik Qvortrup.

"Det kendetegner demokratiet, at alle har stemmeret. Og bløde sammenhænge er derfor et meget brugbart redskab for politikerne til at få flere stemmer."

Det tveæggede sværd

Det moderne mediebillede giver politikere nye muligheder for at brande sig selv. Men det kan også virke mod hensigten og gøre noget dårligt for deres image.

For de politikere, der ikke formår at fremstå naturlige, kan det, at optræde på slap line, gøre ondt værre. Man kan hurtigt komme til at fremstå desperat. Som en, der stiller op til hvad som helst. "Der er en grænse for, hvor meget på slap line, vi gider se vores politikere. På den ene side handler det om at fremstå som et helt menneske, på den anden side handler det om at holde fast i sin autoritet. Det er en hårfin balance," siger Henrik Qvortrup.

Kristian Jensen røg hurtigt ud af 'Vild med dans' – trods Katrine Bondes ihærdige forsøg på at bløde venstrepolitikerne op. Foto: Henrik Ohsten/

Han suppleres af Mark Ørsten: "Politikere bør i løbet af deres karriere sige nej flere gange end ja, når det drejer sig om at være i medierne med andet end deres arbejde," siger professoren.

Noget nuværende udenrigsminister Kristian Jensens deltagelse i 'Vild Med Dans' i 2010, ifølge Mark Ørsten, er et godt eksempel på.

"Kristian Jensen er i forvejen en stivbenet og lidt kedelig fætter, og det image blev hans dansen rundt i prime time bare forstærket af," siger Mark Ørsten.

Kommet for at blive

Hos produktionsselskabet Mastiff, der står bag 'Vild Med Dans', går man bevidst efter at få politikere med. Men ikke alle egner sig. De skal ifølge producent Karen Boel Holst være festlige, indstillet på at træne hårdt og besidde et vist mod.

"Man skal virkelig have lyst til det. Ellers går det ikke," siger Karen Boel Holst.

Karen Boel Holst fortæller, at man fra Mastiffs side går meget op i, at medieopmærksomheden skal være positiv og ikke tabloid.

"Vi kaster os ikke ud i dyneløfteri. 'Vild Med Dans' og backstageprogrammet 'Trin for Trin' er lødige programmer. Men vi kan selvfølgelig ikke garantere, hvad andre medier skriver," siger hun.

Mark Ørsten er ikke i tvivl om, at tendensen er kommet for at blive.

"Set fra en positiv vinkel, giver det en mulighed for, at befolkningen rent faktisk oplever at politikere er helt almindelige mennesker," siger professor Mark Ørsten.

Han er ikke bekymret for, at politikernes nye rolle som pause-klovne fremover vil gøre skuespillere arbejdsløse.

"Som producent er det gambling at have en politiker med i et underholdningsprogram. Man vil altid have brug for sikre kort som professionelle skuespillere, hvis man skal være sikker på at få grin og gråd de rigtige steder," siger Mark Ørsten.

Politikere i øjenhøjde eller tilskuerdemokrati?

Til gengæld er der en risiko for, at tendensen med politikere på slap line på tv vil gøre alvorlig skade på demokratiet, som vi kender det, advarer han.

"Demokrati handler om at tage del i en proces. Underholdning derimod, det er noget, man tager passivt imod. Hvis det bliver et slags tilskuerdemokrati, hvor flere og flere vælgere holder op med at deltage aktivt, men læner sig tilbage i sofaen og lader politikerne valse sig vej ind i deres hjerter, så har vi et problem," fastslår Mark Ørsten.

Da filmen knækkede

Det er svært at fastlægge, hvornår noget er dårlig smag. Men da TV2 i december 2015 udsendte en trailer til årskavalkadeprogrammet 'De Største Øjeblikke', var alle enige om, at den usynlige grænse for, hvad man kan tillade sig, var overskredet med mere end blot en hårsbredde.

Mø danser sexet i stilrene sort/hvide billeder. Johanne Schmidt-Nielsen og Morten Østergaard danser lidt fjollet ved siden af.

Men så knækker filmen. Dans, sang og politikere på slap line bliver klippet sammen med terroren i Paris, i København, med krig og folk på flugt.

Både Johanne Schmidt-Nielsen og Morten Østergaard tager afstand fra videoen. De påstår begge, at de ikke har fået ren besked om, hvordan den ville blive klippet sammen.

Flere kommentatorer, blandt andet Henrik Qvortrup, er ude med riven efter TV2.

"Det var en ulækker sammenblanding af død og ødelæggelse og 'se hvor er vi smarte, street-agtige og lækre,'" siger Henrik Qvortrup.

Han mener ikke, at grænsen for hvornår noget er for meget, kan sættes på formel, men at den regulerer sig selv.

"Her blev den dog overskredet voldsomt. Det var et tydeligt eksempel på en alt for stor ivrighed og liderlighed for at være på," siger Henrik Qvortrup.

Professor Mark Ørsten, der til daglig er leder af journalistuddannelsen på RUC har forståelse for, hvorfor både Morten Østergaard og Johanne Schmidt-Nielsen oprindeligt sagde ja til at være med.

"Morten Østergaard har langt fra haft et godt år og trængte til at forbedre sit image. Det samme kan man sige om Johanne Schmidt-Nielsen, fordi Enhedslisten mistede sin status som støtteparti ved regeringsskiftet, og derfor har brug for at profilere sig," siger han.

Mark Ørsten er dog enig i, at traileren var alt andet end i orden.

"Man bagatelliserede verdens problemer ved at danse dem væk. Det fremstod som virkelig dårlig smag," siger Mark Ørsten.

TV2 undskyldte offentligt og trak traileren tilbage.

Nye dagpengeregler fra 2017

– men vi mangler
stadig de atypisk
ansatte

Folketinget har vedtaget ændringer på dagpengeområdet, der træder i kraft om et år. Sceneliv har spurgt Dansk Skuespillerforbund, hvad man mener om ændringerne, og hvordan forbundet vil kæmpe for bedre forhold for de atypisk ansatte medlemmer. En løsning på deres helt særlige udfordringer er nemlig skudt til hjørne.

Af Kat. Sekjær

Det gik vældig hurtigt fra, at Dagpengekommisionen havde fremlagt sine forslag, til at en politisk aftale om et nyt, fremtidigt dagpengesystem blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne – fire dage. Selvom aftalen kom hurtigt i hus, er der dog lange udsigter til, at ændringerne træder i kraft: 1. januar 2017, efter at lovgivningen har været gennem Folketinget, vil de fleste ændringer gælde, mens en del først vil kunne indføres i løbet af 2017, da man blandt andet skal udvikle nye it-systemer for at kunne realisere dem.

Frem- eller tilbageskridt

"Jeg synes ikke, at det er noget fremskridt, når man nærlæser det. Så længe de atypisk ansatte ikke er tilgodeset, er der ikke vundet noget," siger Nanna Møller, specialkonsulent i Dansk Skuespillerforbund. Hun er dog glad for, at blandt andet forslaget om, at de supplerende dagpenge skulle uddeles som månedsklip, er taget af bordet. Det havde været en katastrofe, hvis det var blevet gennemført:

"Som reglerne for supplerende dagpenge er nu, har du 30 uger indenfor en to-årig periode. Og 30 uger er lig med 30 klip. Forslaget lagde op til, at man ville have otte måneder med supplerende dagpenge, og det ville gælde som otte klip. Det vil sige, at hvis man for eksempel som spiller havde to filmdage på en måned, ville man bruge en hel måneds klip på to dages arbejde."

Også betingelserne for optjeningsretten af dagpenge ændres.

"Man skal tjene 12 måneder gange 17.700 kr. for at genoptjene dagpengeretten. Selve retten til dagpenge vil stadig være på to år indenfor en tre-årig periode," siger Nanna Møller, der

betragter den nye optjeningsregel som en forringelse for forbundets medlemmer. Problemet med reglen er, at såfremt man tjener over 17.700 kr. på en måned, kan man ikke medtage de penge i optjeningsregnskabet:

"Lad os nu sige, at optjeningen baserer sig på en indkomst på tre måneder på et teater, hvor en spiller tjener 25.000 kr. om måneden. Så vil en meget stor del af beløbet slet ikke tælle med. Det ser jeg som en klar forringelse."

På spørgsmålet om, hvorfor man har valgt denne optjenings-model, forklarer Nanna Møller, at den baserer sig på mindstelønninger indenfor industrien:

"Det er en almindelig månedsløn indenfor industriområdet – og det er det, man har taget i betragtning; at lavtlønnede på den måde lettere kan genoptjene deres dagpengeret. Men for vores gruppe er det ikke en fordel."

Nanna Møller slår fast, at reglerne her og nu stadig er, som de hidtil har været:

"Det er vigtigt, at vores medlemmer ved, at der indtil videre ikke er ændringer på området. De træder først i kraft om et år," siger hun og tilføjer, at hun til enhver tid opfordrer medlemmerne til at ringe, hvis de er i tvivl om dagpengereglerne.

"Nye dagpengeregler er ikke noget fremskridt," siger Nanna Møller.
Foto: Henning Hjorth.

"Der mangler forståelse for, hvordan vores branche virker," siger Katja Holm.
Foto: Henning Hjorth.

Dagpenge-ændringerne er 'bedre end frygtet'

Selvom formand Katja Holm heller ikke er ovenud begejstret for de nye dagpengeregler, er de trods alt bedre, end hun havde frygtet:

"Overordnet betragtet er det bedre, end vi havde turdet håbe på. Det bliver nemmere at genoptjene dagpengeretten for nogle af medlemmerne, fordi der ikke skal så meget til for at spare den op. På den anden side har dimittenderne fået reduceret deres sats, et uforståeligt greb. Hvorfor skal de unge, der kan have brug for dagpenge på længere sigt, straffes fordi de er nye på arbejdsmarkedet? Udover det er det problematisk, at man vælger at skyde 500.000 mennesker til hjørne – det er alle dem, som vi var gået i kompagniskab med, altså de atypisk ansatte," siger Katja Holm, der sammen med en række andre fagforbund har kæmpet for bedre dagpengemuligheder for netop denne del af arbejdsstyrken. De atypisk ansatte udgør efter et skøn cirka hver femte arbejdstager i Danmark.

"Vi har fået en aftale, der siger, at man vil vente med se på det atypiske arbejdsmarked – fordi det først skal analyseres, hvordan de atypisk ansatte og freelancere agerer. Det er samme med ændringerne af de supplerende dagpenge problematisk. For der er brug for ændringer nu. Vores medlemmer møder stadig problemer, hvis de får for mange honorarer. Så bliver de erklæret selvstændige, men det er de jo ikke. Det er et altovervejende problem," siger Katja Holm og indskyder, at der mangler forståelse for, hvordan blandt andet skuespillernes branche virker.

Frygter "selvstændige-proletariat"

Hun fortæller, at hun og formændene for de andre fagforbund, der repræsenterer atypisk ansatte, havde gjort et stort forarbejde for at hjælpe Dagpengekommissionen til netop at få indblik i denne gruppes arbejdsforhold. At man alligevel ikke er kommet videre på netop dette punkt er både en skuffelse, og noget, der bekymrer hende. Katja Holm er spændt på at se, hvordan man vil belyse det yderligere, men frygter, at man ikke kommer frem til nogen løsning eller får anskueliggjort området

på en ny måde. Skuespillerforbundets medlemmer risikerer at blive kategoriseret som selvstændige, siger hun og uddyber:

"Vi og alle vores samarbejdspartnere gjorde meget ud af at fortælle kommissionen om de omstændigheder, vores medlemmer arbejder under. Det er svært. Vi har ikke et ensartet arbejdsmarked – og hvis man bliver ved med at sige, at 'one size fits all', bliver vi ved med at have problemer. Vi bliver nødt til at have et fleksibelt dagpengesystem, der kan rumme alle ansættelsestyper," konkluderer Katja Holm, og tilføjer at man jo ikke løser opgaven ved at kalde dem, man ikke kan kategorisere, for selvstændige:

"På længere sigt vil man jo skabe et 'selvstændige-proletariat', af lavtlønnede atypisk ansatte, der i virkeligheden slet ikke er selvstændige, fordi det, de laver, er ikke overensstemmende med arbejdstypen for selvstændige."

Pres på politikerne

I det kommende år skal en endnu ikke nedsat arbejdsgruppe bestående af arbejdsmarkedets parter se på, hvordan man kan ændre dagpengereglerne, så de atypisk ansatte tilgodeses i højere grad end tidligere. I den proces vil skuespillerforbundet gøre sin stemme gældende, siger Katja Holm. Hun håber på at komme til at sidde i arbejdsgruppen – eller i hvert fald have en kunstnerisk repræsentant, der har indblik i kunstneres arbejdsforhold. Det er vigtigt at have folk i gruppen, der er specialister og har indsigt i netop dette fagområde.

Skuespillerforbundet vil lægge et kontinuerligt pres på både arbejdsgruppen og politikerne i løbet af det næste år, hvor forholdene for de atypisk ansatte skal evalueres, lover formanden:

De nye dagpengeregler

Partierne bag dagpengeaftalen, Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti har i december 2015 ændret på reglerne om supplerende dagpenge og overskydende timer.

Med de ændrede regler bibeholdes en ugebaseret model for supplerende dagpenge, der kan fungere inden for rammerne af det månedsbaserede dagpengesystem.

De ændrede regler på området skal blandt andet gøre det nemmere at genoptjene retten til supplerende dagpenge og gøre det mere attraktivt for dagpengemodtagere at tage job af kortere varighed.

Som reglerne er nu, skal man først opbruge sin ret til supplerende dagpenge, før man kan optjene retten til en ny. Fremover vil det være muligt at optjene ret til en ny periode med supplerende dagpenge, før den igangværende periode er overstået.

Endvidere bliver det muligt at forlænge perioden med supplerende dagpenge fra 30 uger til 42 uger. Det forudsætter dog, at man har haft perioder med fuldtidsarbejde inden for det seneste år.

Derudover bliver der lavet om på mindste-udbetalingskravet: Det bliver omlagt fra én dag pr. uge (7,4 timer) til to dage pr. måned (14,8 timer).

Ordningen med overskydende timer afskaffes. Det betyder, at overarbejde i 3 måneder/12 uger før ledighed ikke skal afspadses med dagpengeløs ledighedsperiode, før dagpenge kan udbetales.

Aftalen om supplerende dagpenge træder i kraft i 2017.

"Når vi har dannet os et overblik over hvem, der sidder i denne her gruppe, medmindre altså vi sidder der selv, vil vi komme med alle de data og informationer vi kan. Det her er ikke slut, før vi finder en færdig løsning."

Det fleksible arbejdsmarked kræver fleksible ansættelser

I den bedste af alle verdener, synes Katja Holm ikke, der skulle være noget loft på de supplerende dagpenge:

"Så er det forståeligt nok, at man fra et samfunds side vil sige, at 'du kan ikke leve på supplerende dagpenge i resten af dit arbejdsliv'. Men der kan være forskellige måder at evaluere det på. Flere og flere arbejdsgivere har jo også et ønske om deltidsansættelser eller freelancere. Det er ikke kun et arbejdstagerproblem, det er også et arbejdsgiverønske: Det fleksible arbejdsmarked. Virkeligheden har overhalet os – andre brancher har fået de samme arbejdsvilkår, som vi altid har været underlagt," siger Katja Holm.

Det betyder, at der også er blevet en større lydhørhed – jo større del af arbejdsstyrken, der arbejder i kortere ansættelser, som freelancere eller som honorarmodtagere, desto mere vigtigt bliver det for arbejdsgiverne, at flexicurity-modellen også omfatter den gruppe af folk med arbejde:

"Hvis jeg skal anskue det positivt, så er vi blevet flere, der varetager denne her slags atypisk ansattes interesser. Det er blevet et mere generelt arbejdsvilkår. Derfor vil jeg i dén grad bruge det næste år på at få politikerne til at tage os seriøst."

Kunsten er stadig klemmt

Det bekymrer Katja Holm, at dagpengeperioden stadig er så kort i en tid, hvor der skæres i budgetterne på det kunstneriske område.

"Der bliver bestemt ikke givet mere til kunsten, og derfor bliver det sværere at ansætte flere sangere, skuespillere og dansere. Jeg synes ikke, vi har et optimalt dagpengesystem, og det bekymrer mig, hvad denne kommission kommer med."

Katja Holm mener desuden, at vi har skabt et samfund, hvor ingen tænker en værdi i det arbejde, kunstnere gør:

"Vi siger hele tiden, at 'det skal kunne betale sig at arbejde', men for hvem og på hvilken måde? Hvad er værdifuldt – er det kun det, der kan måles og vejes? Det kan man ikke med kunst og kultur. Der er rettigheder og pligter for alle borgere. Vi vil alle sammen elske at kunne klare os selv, men de atypisk ansatte bliver stadig mistænkeliggjort – og man skaber derfor et 'dem og os'. Det har denne dagpengereform stadig ikke stødt en pæl gennem."

Bente Sorgenfrey:

Udgiftsneutralitet bliver umulig

Bente Sorgenfrey er FTF-formand og var medlem af Dagpengekommisionen. Her repræsenterede hun blandt andet skuespillerforbundets medlemmer.

Hvorfor blev der ikke tid til at se på de atypisk ansattes vilkår?

"Efter vores opfattelse kunne Dagpengekommisionen godt have anbefalet en række løsninger vedrørende freelancers og honorarlønnedes forhold. FTF og LO gav konkrete bud på, hvordan dagpengevilkårene kunne forbedres og løses. Dagpengekommisionens flertal valgte imidlertid at sammenkæde freelancers forhold med selvstændig næringsdrivende forhold. Dagpengekommisionen påbegyndte dette arbejde, men erkendte, at der ikke var tid og kapacitet til en grundig udboring af den samlede problematik og anbefalede derfor, at ministeren nedsatte en arbejdsgruppe, der kunne afgive et samlet bud på dagpengevilkår for såvel selvstændigt næringsdrivende som freelancere og honorarmodtagere. FTF har lagt afgørende vægt på, at arbejdsmarkedets parter deltager i arbejdsgruppen, og det indgår også i dagpengeaftalen."

Hvor stor en del af den samlede arbejdsstyrke, vurderer man at de atypisk ansatte udgør?

"Svært at sige, og det kommer også an på, hvordan man definerer gruppen af atypisk ansatte. Der findes ikke statistiske

Foto: Sif Meincke.

opgørelser af for eksempel freelancere på arbejdsmarkedet. Der er ingen tvivl om, at freelance-relateret tilknytning til arbejdsmarkedet er i stigning både i Danmark og internationalt. Arbejdskraft bliver i stigende grad rekrutteret ad hoc gennem platforme som Upwork, Care.com. og TaskRabbit – og det kan brede sig meget hurtigt. Jeg tror ikke, det er urealistisk at mellem 300.000 og 400.000 personer i løbet af de næste fem år vil arbejde på løse vilkår, freelancevilkår og uden fast tilknytning."

Hvad bliver arbejdsgruppens vigtigste opgave?

"Den vigtigste udfordring, der skal løses, er at give fair og klare regler for dagpengere til personer, der arbejder på freelancevilkår, hvad enten man arbejder i den kunstneriske branche, it, håndværk, konsulentbranchen, rengøring, sundhed og så videre. Det skal løses, fordi en stigende andel af arbejdsmarkedet bevæger sig i den retning. For os handler det om, at dagpenge-rettighederne skal forbedres betydeligt sammenlignet med den uklare retstilstand, vi har i dag."

Hvad er den største udfordring for arbejdsgruppen?

"Den vigtigste udfordring bliver kravet om udgiftsneutralitet. Det tror jeg nærmest bliver umuligt, og det er heller ikke respektfuldt i forhold til opgavens karakter og overfor arbejdsgruppen. Det er forligskredsens bag dagpengeaftalen, der skal tage ansvar her."

Især de seneste to til tre år er smartphonen kommet med i teatret, og kameraerne i dem bliver stadig bedre. Og telefonen bliver langt fra altid slukket, når forestillingen begynder. Selfies, filmoptagelser, forskellige former for posteringer og sms'er holder ikke altid pause, når der er mørkt i salen. Det irriterer både skuespillerne og publikum.

Kan vi få lidt ro og mørke i teater-salen?

Af Jacob Wendt Jensen

Efter Benedict Cumberbatch havde haft premiere på Hamlet på Barbican Theatre i London i august i år, henvendte han sig til en flok ivrigt fotograferende teatergængere uden for teatret bagefter. Han havde en bøn til dem.

"Tak, fordi I kom for at se mig. Jeg bruger ikke selv sociale medier, men kan I ikke tweete, blogge eller hashtagge som ind i Helvede om det, jeg siger nu? Fotografier her uden for teatret er fint. Men i teatersalen kan jeg se kameraer, og jeg kan se små røde lys i teatersalen. Og når man står lige midt i 'To be, or not to be'-monologen, så føles det altså ydmygende og sårende, og det fører til, at jeg ikke kan give jer, hvad jeg gerne vil. Nemlig noget, som I husker i jeres hjerner bagefter. Præstationen er ikke tiltænkt jeres telefoner. Fra på mandag bliver kontrollen strengere i teatret, og folk vil blive smidt ud, hvis det sker igen. Og det er jeg ikke interesseret i sker, når det oprindeligt var meningen, der skulle ske noget andet og noget helt fantastisk."

Klippet blev lagt på YouTube, og er indtil videre set af mere end 1,2 mio. mennesker.

Sindssygt irriterende

Signe Egholm Olsen er med i kunstnerkollektivet Sort Samvittighed, hvor hun blandt andet har optrådt i forestillingerne 'Hvid magi' og 'Tove!Tove!Tove!'. Hun genkender Benedict Cumberbatchs frustration og kalder den øgede brug af mobiltelefoner i teatret 'sindssygt irriterende'.

"Udviklingen går fremad med stormskridt, og gennem de sidste to til tre år har situationen ændret sig vildt meget – de seneste to år er den nærmest eksploderet. Flere og flere mennesker kan ikke være til stede i en oplevelse længere uden at skulle dele den hurtigst muligt. Hvilke som helst oplevelser – i store eller små rum – skal deles af alle. Uanset om det er teater eller Lucia-koncerten på skolen. Det handler jo ikke kun om, at man ikke kan være til stede i oplevelsen, men om at man forstyrrer omkring sig," siger hun.

Hun understreger, at skuespillere er trænet i ikke at blive hylet ud af den.

"Om så vi møder hosteanfald, en der har tourettes – eller hvad det nu måtte være. Vi kan spille os igennem meget modstand, men man bliver godt nok ærgerlig over, at folk absolut skal dele alt i den digitale verden, nærmest inden de selv har været vidner til det. Oplevelsen bliver jo voldsomt reduceret.

Det undrer mig også, at man kan opleve, at folk absolut lige skal have en bid af et musiknummer med hjem i telefonen. Det generer mig helt vildt meget, og det er ikke på grund af min forfængelighed. Vi må finde en balance, hvor vores omgang med sociale medier ikke tager overhånd, men stadig flere er desværre blevet afhængige af deres mobiltelefoner på en usund facon."

Vi kan godt se publikum

Signe Egholm Olsen spillede 'Romeo og Julie' på Det kongelige Teater sidste år, og den forestilling begyndte med, at skuespillerne allesammen sad på scenekanten.

"Der er så en ældre dame, der meget uheldigt har glemt at slå noget fra i sin telefon, så den giver mange høje lyde fra sig. Måske er det en gps eller en radio. Lyden kommer fra hendes taske. Hun bliver helt flov, og fumler med det i mange lange sekunder, og kigger så til sidst helt opgivende op på os skuespillere. En af mine kolleger springer ned og får telefonen slukket

Foto: Liselotte Sabroe

og lægger den ned i hendes taske, så stykket kan fortsætte. Det er den nye teknologi på godt og ondt, og da hun ikke ville tage en selfie eller noget i den retning, var det, hvad det var,” fortæller hun, og fortsætter:

”Men jeg taler også med mange teatergængere, der simpelt hen ikke forstår, hvor meget det, der sker i salen, påvirker det som foregår på scenen. Mange blandt publikum tror ikke, at vi kan se dem. Men jeg har prøvet at stå i en situation, hvor lyset bliver slukket i salen, og så kan man stadig se op til 50 ansigter badet i lyset fra deres skærme. Folk er bange for at gå glip af noget. Det kan være irriterende, for man skal tænke på, at vores præstation på scenen også er afhængig af stemningen i salen. Vi kan jo mærke, hvor meget folk er til stede, og forestillingen bliver bedre, når energien på den måde kører frem og tilbage mellem publikum og skuespillerne på scenen. At sidde med sin telefon i teatret svarer jo til, at man sidder med den, når en gæst skal holde en svær og personlig tale til en 60 års fødselsdag.”

Kontrollører i aktion

På teatret Republique er Anne Kirstine Pyndt forestillingsleder. Hun er således på teatret hver aften, og hun er i kontakt med kontrollørerne, der sidder i salen under forestillingen.

”Kontrollørenes opgave at bede folk slukke mobiltelefoner og at få stoppet fotografering under forestillingen. Er det en fotografering eller optagelse, der bliver ved, vil de til enhver tid få det standset. Men nogle gange vil det jo forstyrre forestillingen mere, hvis de blander sig, end hvis de lader være,” siger Anne Kirstine Pyndt, og fortsætter:

”Jeg ved, at brugen af mobiltelefoner er forstyrrende for skuespillere og endnu mere for akrobater og dansere, hvis en blitz for eksempel går af. Det er som om, mange mennesker er blevet mere nonchalant over, at der foregår noget live lige foran dem. Det er en tendens, der griber om sig, og den gælder i øvrigt alle aldersgrupper. Det er ikke kun de unge.”

Under forestillingerne sidder Anne Kirstine Pyndt bag en mindre monitor på bagsceneområdet. Hun kan ikke se kamerateam og andre småting på den, men hun får af og til rapporter fra skuespillere om, at der nu sidder en med en mobiltelefon i

kongesiden eller noget i den retning. Når det sker, sender hun besked videre ud til kontrolløren, der vurderer, om han eller hun skal tage affære.

”Vi gør, hvad vi kan for at oplyse publikum på forhånd, men da de fleste godt kan finde ud af opføre sig ordentligt, er det heller ikke så fedt at begynde en aften med en løftet pegefinger eller en alt for kraftig opsang. Vi har altid gjort det sådan, at vi har en forhusmedarbejder, der ringer med klokken og siger noget om hvor lang, forestillingen er, kommer med nogle praktiske oplysninger og samtidig beder mindeligt om, at publikum husker, at det er forbudt at tage film og billeder.”

Optager hele sangnumre

I øjeblikket er Henrik Koefoed på tur med ’Ørkenens sønner – Én gang til for Prins Knud’, så han får en del mobiltelefoner vendt mod sig i disse dage.

”Jeg er ikke vild med at generalisere for meget, og jeg giver altid gerne en autograf eller et foto i en hotellobby, eller når man møder folk efter showet. Men vi har bemærket, at selfietraditionen er blevet meget stærk på det seneste. Vi kan ikke se alle folk i salen, men vi kan se folk på de første fire til fem rækker, og der er ivrig aktivitet. Vi oplever mange, der tager fotos i salen, og vi oplever også af og til, at folk hæver mobiltelefonen, retter den mod scenen og så indspiller de hele sangnumre. Det er naturligvis mest irriterende, når de sætter blitzlys på,” siger Henrik Koefoed ikke helt uden ironi i stemmen.

Ørkenens sønner optræder i vidt forskellige sale, der ikke alle er teatersale, og det kan også få normerne til at skride. Folk opfatter ikke på samme måde, at man er et bestemt sted med specifikke regler. Det kan også handle om, at folk bliver sidende i baren i salen efter pausen og andet forstyrrende.

”Jeg er i tvivl om, hvad man kan gøre, for standser du showet, fordi der sidder en og filmer, så ryger flowet sig jo en tur. Jeg ved ikke, om vi kan gøre noget effektivt, for selfiegenerationen er nok kommet for at blive, og det er som om, fornemmelsen for, hvad man kan tillade sig i en teatersal, er ved at skride. Stopper du en forestilling og peger en ud, der forstyrrer de andre, så risikerer det klip jo også at ligge et eller andet sted bagefter.”

Ikke usynlige i Grønnegårdsteatret

Når Sarah Boberg møder et publikum, hvor der er risiko for, at interessen for mobilen vil være større, end interessen for forestillingen, ruster hun sig særligt til opgaven.

”Man skal jo tænke på, at ikke nødvendigvis alle i en gymnasieklasse har bedt om at se det teaterstykke, man skal spille. Elever har lov til at synes, at det er kedeligt. Den præmis må man tage på sig. I de situationer tager jeg mig ekstra sammen og tager autoriteten mere på mig på scenen. Skaber en attitude af, at nu er det altså tid til at holde sin kæft og koncentrere sig. Sørger for at være mere ude i hovedet på publikum, hvis man kan forestille sig det,” forklarer hun.

Hun vurderer, at problemet er størst i større teatersale, hvor publikum måske umiddelbart føler, at de forstyrrer mindre. Et eksempel er Grønnegårdsteatret, der foregår udendørs.

”Pudsigt nok har jeg i Grønnegårdsteatret en del gange oplevet, at nogle blandt publikum har taget deres telefon og er listet ned i bunden af haven bag bænkerækkerne. Måske har de tænkt, at der kan man ikke hverken ses eller høres. Det har virket absurd.”

Og efter en pause.

”Jeg kan desværre godt forestille mig, at det her med at folk tager billeder undervejs, kun vil blive værre. Jeg har det oplevet det på turné i provinsen, hvor jeg har tænkt ’Hey, jeg står altså og arbejder her.’”

ANMELDELSE

Mens det endnu er for sent

Af Patricia Schumann

"Teater er en rejse mod lyset – en forstærket følelse af at være en del af noget vigtigt afgørende, hvor vi med livet, sjælen og kærligheden som indsats skal vække de, som vil vækkes, eller som er parate til det". Henrik Sartou

Verden mistede Henrik Sartou tragisk tidligt for snart 11 år siden. Alligevel har han skrevet en inderlig, sprængfarlig og personlig bog. Der er mennesker, som i kærlighed og respekt har hjulpet Henrik med at sammenskrive og med at samle en masse håndører ind, så man i dag kan sidde med et velskabt eksemplar af en færdig bog i hænderne. En bog med morsomme, sindsoprivende og rørende interviews og udtalelser fra de, der kendte ham bedst.

Men når alt kommer til alt, føles det helt som om, den ambitiøse og oprørske disciplinhylder Henrik Sartou selv spiller os et puds og har skrevet en bog i mørket, lyset og kærlighedens navn. Det bemærkelsesværdige i portrætbogen "Mens det endnu er for sent – et portræt af sceneinstruktøren Henrik Sartou" er tilstedeværet af Henrik.

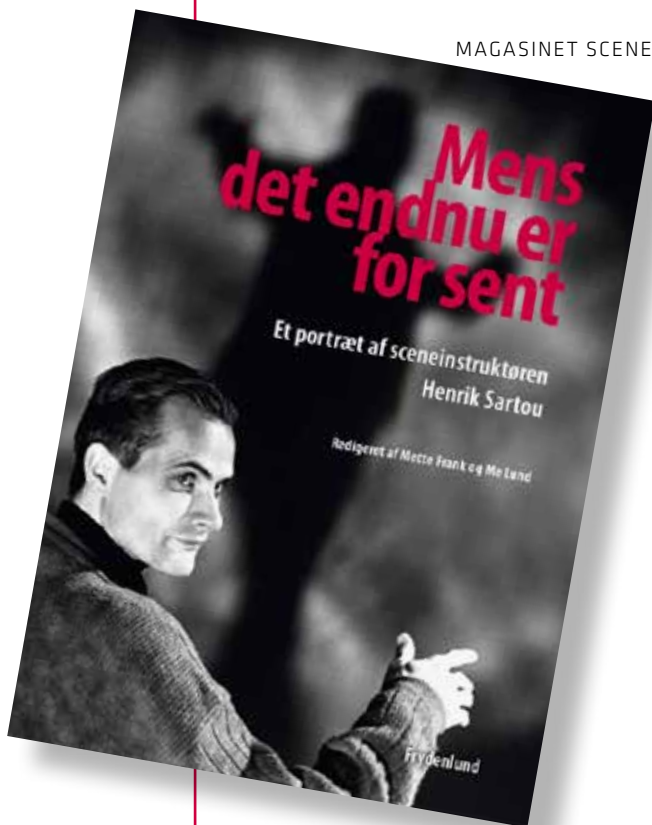
I Mette Frank og Me Lunds fine redaktion kan man høre hans blide stemme insistere, mens han folder sit univers ud. Bogen er en enestående chance for at møde Sartou for første gang eller genopleve den ærlige og anarkistiske, humoristiske og spiddende facon, som gennemsyrede hans person og hans virke helt indtil hans sidste dage i 2005.

Hans lidenskab og autonome indstilling pisker en til opvågning bogen igennem.

Med tæskende sort humor bliver man vugget og til tider også flået op. Skubbet ud over en skrænt og efterfølgende lagt følsomt tilbage i vuggen. Hans insisteren og klare overbevisning om at gå i retning af, hvad han tror på, er så stærk, at man kun kan blive fyldt op af en massiv, dreven saltvandsindsprøjtning, som giver lyst til at presse hænderne ned i ens egen kreative masse og løfte den op i lyset.

Bogen fungerer som en uovertruffen oplukker til indre revolution, og den fik mig til at stille mig selv spørgsmålet: Hvad driver mig? Som Henrik sagde det: Livet handler om at tage aktiv stilling. Og han afskyede angst.

Meget befriende dukker der midt i de storladne katarsisfyldte udtalelser også lortefarvet krymmel op: "Jeg vil lave patetisk teater", "Jeg drømmer om at nå frem til den form for kommunikation, der er i damebladene", "lyst til politik er som lysten til at gå på toilettet – det er lynhurtigt overstået."

"Mens det endnu er for sent – et portræt af sceneinstruktøren Henrik Sartou". Redigeret af Mette Frank og Me Lund.

Bogen er netop udkommet på Bogforlaget Frydenlund. Normalpris 249 kr., men medlemmer af Dansk Skuespillerforbund kan købe den til 199 kr. på forlagets hjemmeside. Benyt rabatkoden "Sartou199".

Overskuddet fra salg af bogen går til oprettelsen af et legat, der gives til et visionært teatermenneske.

Men det, der måske fascinerer mig mest ved Henriks bog, er det selvsamme, der fascinerer Henrik ved romantikerne – det mod og den styrke, hvormed han beskriver det umulige, samtidig med at han giver én oplevelsen af, at alt er muligt.

Det er svært ikke at blive rørt undervejs, for man mærker tydeligt en oprørskhed fra en instruktør, der går mod tidens tendenser og sejler på sin til tider måske lidt ensomme strøm.

"Bliver jeg måske hørt, hvis jeg ophører med at eksistere," spurgte Henrik, og det skærer skiver i hjertet på én at læse de ord, nu han ikke længere er her, men samtidig bliver det så usandsynligt Sartousk, at det indgyder til håb, for alt, hvad han får formidlet, udspringer tydeligt fra en stor kærlighed til mennesket, teatret og kunsten.

Umiddelbart ragede det Henrik, om der sad 2 eller 1500 på rækkerne og oplevede hans værker. Han værdisatte teatret højt og udtalte i et interview, at der jo er en grund til, at det er dyrere at gå i teatret end biografen. Teatrets publikum går derind for at blive udfordret og af samme årsag burde man hæve billetprisen.

Bogen er i det hele taget en klar opfordring og opsang til kunstbranchen, i alle dens afskygninger, om at puste ilt til den ild, vi måske allerede har gang i. Ja, måske endda forstørre ilden, så den brænder næsespiden af tilskuere og måske endda udrydder dem, som ikke ønsker at blive udfordret.

"De som starter en leg, tager den dybt alvorligt og fører den til ende, er blevet legender.

Kun krysterne tør ikke føre den til ende. De bliver ikke legendariske." Henrik Sartou 1993

Denne omtale er med stor respekt og kærlighed skrevet i januar 2016 af hende, der i januar 2004 brændemærkede sig selv i armen til ære for dig, Henrik Sartou. Du, som troede på mig og gav mig vanvittige opgaver og håbet på, at det hele nok skulle lykkes.

DEBAT

Hurra for mangfoldigheden!

Som skuespiller og stemme-entusiast er der intet bedre end at sidde i toget og overhøre en person tale i mobiltelefon. Fuldstændig henrevet i frustration over et eller andet og så med en rigtig, rigtig skæv stemme. En underlig spids, nasal stemme med nogle underlige stemte s'er. Og hvis der så er en eller anden dialekt på, så bliver jeg bare helt lykkelig.

Og sådan har jeg det også, når jeg går i teatret og i biografen. Jeg elsker at høre mine dygtige kolleger lege med stemmen og sproget og allerhelst, når der en sjælden gang er dialekt med i arbejdet.

Men hvorfor er det der ikke noget oftere? Skal kunsten ikke afspejle det samfund, vi lever i? Hele samfundet. Hvorfor handler arbejde med dialekt oftest kun om at gøre sproget rigsdansk? Hvorfor kan vi ikke tage lyden af andre dialekter end rigsdansk alvorligt?

Min holdning er, at vi bruger dialekterne for lidt. Jeg forstår godt hvorfor. Det er sindssygt tidskrævende, der er sjældent sat penge af i budgettet til en talelærer, der kan hjælpe, og så er der blandt skuespillere ofte en ærefrygt forbundet med at bruge dialekt. Hvad nu, hvis det ikke bliver godt nok? Hvad hvis det ikke lyder autentisk, hvis en bornholmer siger, at det ikke lyder bornholmsk? Og så er der den her frygt for, om man kan tage dialekttalende alvorligt.

Og det er også udfordrende – især fordi vi i Danmark (modsat fx Norge og England) ikke har nogen tradition for at arbejde metodisk med dialekt som en del af vores uddannelse. Vi har ikke nogen konkrete værktøjer eller noget materiale, vi kan ty til, hvis vi får en opgave, der kræver, at vi taler med

en bestemt dialekt. Endnu. Min kollega, talelærer Nini Matessi Schou, og jeg har nemlig sat 'Projekt dialekt' i søen, som skal ende ud med at skabe et sådant materiale. En håndbog, skuespillere kan bruge i arbejdet med dialekt.

I efteråret har vi under scenekunstscolernes KUV-pulje lavet et pilotprojekt, hvor vi via research, workshops og reach-out har kortlagt, hvad et sådan materiale skal indeholde. Og vi møder stor begejstring overalt, hvor vi kommer med det; dramatikere, instruktører, talelærere og sprogforskere vil også have mere dialekt i scenekunsten/film.

Så lad os give dem det! For det giver så mange flere toner og nuancer til vores skønne sprog. Vi skal favne mangfoldighederne i Danmark. Også de sproglige. Og hvem er bedre til det end skuespillere, som jo er det talte sprogs ambassadører?

Jeg har stor respekt for mine modige kolleger, som arbejder intuitivt og flittigt med dialekt og vores skønne sprog generelt. Bliv ved! Og så lover vi at komme med bogen, der kan hjælpe denne særlige niche i vores branche endnu videre.

Godt nytår!
Ulla Vejby

MED FOKUS PÅ DIT HÅNDVÆRK

HOLD ØJE MED KOMMENDE KURSER:

CASTINGKURSUS – Julie Wieth, 22-26/2

Kursets primære fokus er på skuespillerens forberedelse til en casting og arbejdet foran kameraet.

Julie Wieth er uddannet skuespiller og har været fast tilknyttet Another Casting Company som caster på tv- og webserier, spillefilm og reklameproduktioner til både Danmark og udlandet.

FILM MASTERCLASS – David Penn, 1-3/3

David Penn is a British director. His methods offers a revelatory experience and he demonstrates how the camera lens relates, on a psychical level, to the actor's inner self. David Penn shares an understanding he has acquired as a director of television, film and theatre for the past thirty years.

METODE WORKSHOP – Jens August Wille, 4-8/4

Post-episk skuespillerarbejde. På kurset arbejdes der med at praktisere og forstå vores dages episke teaterformer.

Jens August Wille er uddannet sceneinstruktør, tidligere rektor for Skuespillerskolen i Odense, og har arbejdet som dramaturg på Odense Teater, samt kunstnerisk leder af teatret Plan B og Teater Momentum.

OPERACOACHING – Klavs Lewinsky, 11-15/4

Kurset henvender sig til operasangere, med hovedvægt på det "klassiske" repertoire fra Mozart til Puccini.

MASTERCLASS – Morten Grunwald, 18-21/4

Skuespiller, instruktør og teaterleder, Morten Grunwald har stået bag utallige opsætninger af Samuel Becketts uforlignelige klassikere. Nu vil han give noget af sin lærdom videre i et sjældent udbudt kursus i DSF Studio.

MUSICAL SANGWORKSHOP – Perrin Manzer Allen, 25-29/4

På dette kursus vil du opnå større forståelse af din sangstemme igennem en klar gennemgang af stemmens opbygning og du vil få en præsentation af en række værktøjer og teknikker.

Perrin Manzer Allen har været sangcoach hos det tyske Stage-Entertainment og siden 2010 været kunstnerisk leder af musical-skolen Joop Vander der Ende Academy i Hamborg.

KAMPENS KUNST – David Sakurai, 21-22/5

På dette kursus arbejder vi med grundlæggende kampkunsteknik, stunt-koreografi og iscenesættelse af kamp til teater og film.

David Sakurai er uddannet skuespiller og har over 25 års kampkunsterfaring og arbejdet med nogle af de mest anerkendte "action-koreografer" fra den internationale filmverden.

VOICE WORKSHOP – Patsy Rodenburg, 3-4/6

During this workshop we will work on how to prepare for speaking and performing Shakespeare. We will work on body, breath, voice, speech and "presence" which are all critically fundamental to begin working on the text.

Patsy Rodenburg, OBE, has been the Head of Voice at the prestigious Guildhall School of Music and Drama in London for 26 years.

ARRANGEMENTER:

LINKEDIN FOR KUNSTNERE, 14/3

Skab kontakt til branchens professionelle.

FUNDRAISING, 30/3

Beskriv dit projekt og find fondene.

BLIV BEDRE TIL AT FORHANDLE, 3/5

Vær ambitiøs og rolig i forhandlinger.

LÆS MERE OG TILMELD DIG KURSERNE PÅ

SKUESPILLERFORBUNDET.DK/DSF-STUDIO

Lyset, Havet, Sandet og... Betty Nansens Huse i Skagen

Er du skuespiller og medlem af Dansk Skuespillerforbund har du mulighed for at søge om ophold i Betty Nansens Hus og/eller anneks for perioden maj til september.
Ansøgningsfrist: senest den 28. februar.

Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil i marts måned tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive meddelt inden 1. april.

Store Hus kr. 4.500 pr. uge
Anneks kr. 2.300 pr. uge
Lejebeløbene er inkl. slutrengøring.
Forbrug af el afregnes efter måler.
Husene udlejes fortrinsvis for 2 uger.

Ansøgning til:
Betty Nansens Huse i Skagen,
c/o Mariann Aakerlund
Kirstineparken 29, 2970 Hørsholm
Eller mail: aakerlund@privat.dk

Betty Nansens Hus og Anneks udlejes efter fondatsen for ejeren Ida Løfbergs Fond til sceniske kunstnere. Uden for sommer-månederne kan udlejning til personer med anden tilknytning til dansk teater også finde sted. Kontakt Mariann Aakerlund, 23378472 efter kl. 17 eller på e-mail aakerlund@privat.dk
Priserne er da kr. 3.500 for det Store Hus og kr. 1.900 for Annekset.

Runde fødselsdage

Scott Farrell	4. februar	60 år
Merete Voldstedlund	8. februar	70 år
Allan Nielsen	8. februar	50 år
Lea Risum Brøgger	12. februar	60 år
Anne Marie Helger	12. februar	70 år
Ulrich Krenchel	18. Februar	70 år
Ole Wegener	18. februar	80 år
Jørn Pedersen	19. februar	60 år
Dan Schlosser	20. februar	60 år
Helle Merete Sørensen	21. februar	70 år
Christiane Bjørg Nielsen	27. februar	50 år
Caspar Koch	2. marts	70 år
Hanne Fischer	3. Marts	50 år
Ingrid Dal	6. Marts	70 år
Christiane Gjellerup Koch	11. marts	50 år
Arne Bjørk	12. marts	75 år

Sidste chance for at købe Marielyst

Dansk Skuespillerforbund sælger sine sommerhuse i Marielyst på Falster, og bestyrelsen har besluttet, at medlemmerne som de første skal have tilbuddet om at købe de i alt fire sommerhuse og det smukke fælleshus.
Husene sælges samlet, og derfor vil det være oplagt for flere familier at købe dem i fællesskab, eventuelt som et feriekollektiv eller anden andelslignende konstruktion.
Ring til Nanna Møller på 33 24 22 00 senest 7. februar, hvis du er interesseret i at vide mere. Vi forventer at holde et uforpligtende fællesmøde i løbet af februar måned, hvor mulige samejekonstruktioner vil kunne diskuteres.
Læs mere og se billeder på skuespillerforbundet.dk

Audition

Så holder DSF Studio igen audition for operasangere, elevmedlemmer hos O.A. og solistklassen, der er medlem af Dansk Skuespillerforbund.
Foresyngningen kommer til at foregå på Det Ny Teater, mandag 7. marts 2016, kl. 10.30-17.30.
Benyt tilmeldingsformularen på forbundets hjemmeside, se under "Opera-nyt". Her kan du også finde mere information om arrangementet. Vær opmærksom på, at tilmelding kun kan ske i perioden søndag 31. januar 2016, kl. 8.00 til og med søndag 7. februar 2016, kl. 24.00. Alle tilmeldinger udenfor dette tidsrum vil være ugyldige.

Sommerferien 2016

Hvis du vil sikre dig et sommerferieophold i et af vores huse, skal du huske at ansøge senest den 1. marts.
Som du sikkert ved, er vi i gang med at sælge husene i Marielyst. Det kommer selvfølgelig til at betyde, at der vil være stor rift om husene i Lønstrup, Saunte og på Christi-ansø. Vi vil derfor opfordre dig til at skrive flere mulige uger på din ansøgning og, hvis det er muligt, at lægge din ferie udenfor børnenes skolesommerferie. Så vil dine chancer for at få hus være størst.
Ansøgningsskema og beskrivelse af husene finder du på vores hjemmeside under "Medlemstilbud"
Du får svar på din ansøgning i begyndelsen af marts.

D'O'INK

Af Mikkel Stubbe Teglbjærg

Det politiske skuespil

For et par måneder siden talte jeg med en god kollega. Vi kom til at tale om politik, hvad de fleste af os jo gør i disse tider. Han sagde: "Hvordan skal jeg bevare min tillid til politikerne, når de optræder som rockstjerner, eller sidder og griner fjollet i underholdningsprogrammer, griner af beslutninger, som har stor indflydelse på mit liv?"

Jeg må indrømme, at jeg ikke havde tænkt på situationen på den måde før. Men det gik op for mig, at denne underholdningsindustri, som politikerne mere og mere bliver en del af, giver mig et demokratisk problem.

Forstå mig ret; jeg har jo ikke noget imod, at politikere indimellem bliver interviewet med deres familie. Jeg har for så vidt heller ikke noget imod, at de også bliver betragtet som mennesker, altså rigtige mennesker, der begår fejl, fortryder ting, de har ment og reflekterer over de beslutninger, de tager. Det gør de bare ikke. Når vi ser dem i politikerrunder, holder de fast på deres meninger. Jeg har endnu ikke hørt en politiker sige: "Det kan du godt have en pointe i, lad mig lige vende den en omgang mere og tænke mig om."

Det kan man så mene om, hvad man vil. Men problemet opstår, når jeg kort efter oplever selv samme politikere optræde i underholdningsprogrammer, hvor de med joviale meninger og mild latter gør sig muntre over deres egne holdninger. Sidder og griner kammeratligt sammen med politiske modstandere, jeg lige har set dem bide hovedet af i nyhederne. Så aner jeg simpelthen ikke, hvad jeg skal tro på. Hvad mener de egentlig? Og er det overhovedet vigtigt?

Er den lattermilde politik-light i underholdningsprogrammet bare et middel, der skal få mig til at holde af dem, tro på dem og stemme på dem næste gang, så de kan få den 'ægte' holdning igennem, de stod med i parti-runden?

Den tvivl får jeg ikke, når kunstnere medvirker. Ikke et eneste sekund er jeg i tvivl om deres integritet eller om, hvornår de spiller rollen. Uanset om de giver interviews om livet uden for scenen, fortæller om en rolle eller medvirker i et danseprogram, ved alle, at de er til stede som kunstnere – fordi de er kunstnere,

det er en del af vores job. Med politikere bliver vi i tvivl.

Jeg har overhovedet intet problem med, at politikere gerne vil vise samfundssind og engang imellem vise os, at de også er mennesker. At det, at være en hård negl i politik, ikke behøver at være uforeneligt med at være en omsorgsfuld mor eller far.

Men det handler om autenticitet. Og det drejer sig om, at Christiansborg ikke må blive en scene, hvor politikerne 'spiller' modstandere, når de er 'på' som politikere, og derefter kan slappe af og blive varme, godmodige – og måske endda rummelige over for en lille spids bemærkning fra en modstander – når de sidder i et underholdningsprogram. For hvad skal jeg så tro på som vælger? Og hvordan skal vi i Dansk Skuespillerforbund og andre forbund for den sags skyld adressere vores politikere. Vil det måske i virkeligheden være smartere at prøve på at få plads blandt publikum i et spørgeprogram end at tage ind på Christiansborg?

I Dansk Skuespillerforbund har vi et ønske om at forbedre vores medlemmers vilkår. Vi har et ønske om at ændre politiske beslutninger, når det gælder dagpengeregler, skat, nedskæringerne på teatrene og mange andre ting. Men det kræver autentiske politikere, der ikke behøver underholdningsprogrammer for at lytte til modstanderes argumenter, og som ikke sidder og gør sig muntre over beslutninger, de har taget, der påvirker mit liv og min hverdag. Det giver os nemlig et demokratisk problem. Jeg er ikke ræd for, at politikerne tager vores arbejdspladser. Ingenlunde. Men jeg er efterhånden usikker på, hvad jeg skal tro på? Hvilke masker har de på hvornår, hvad mener de egentlig?

Vil de kæmpe for det, der er vores mærkesager?

Katja Holm

Foto: Karoline Lieberkind

TEATERV

PEDER FREDERIK JENSENs

godt vi
har Allan